Tvistigheder – en vejledning til de lokale uddannelsesudvalg (LUU) fra de faglige udvalg i Byggeriets Uddannelser

Afsnittet om tvistigheder på Byggeriets Uddannelsers hjemmeside beskriver det formelle flow for en sagsbehandling, så det kan forstås af en elev eller virksomhed, der har brug for at få en tvist sat i gang og behandlet – uanset om der er organisationsforhold eller ej.
Denne vejledning henvender sig til LUU – der er sammensat af personer fra Dansk Byggeri og 3F – dels som en praktisk vejledning til ansvar, opgaver og mødeafvikling, dels en forklaring til, hvornår tvistigheder behandles rent efter bestemmelserne om erhvervsuddannelserne, og hvornår og til hvad organisationerne skal inddrages for at løse løn og arbejdsforhold.

Formalia

En tvistighed er en uenighed mellem parterne – en elev og en virksomhed, som ikke kan løses af dem selv, men kræver involvering af andre.

I erhvervsuddannelsesloven fremgår det, at det faglige udvalg indleder behandlingen af sådanne tvistigheder, samt at udvalget kan bede de lokale uddannelsesudvalg (LUU) om at forsøge at få et forlig i stand.

De faglige udvalg, der er samlet i uddannelsessekretariatet Byggeriets Uddannelser, har på den baggrund i de fleste sager valgt, at LUU'erne står for det første forligsmøde med parterne i tvistighedssagerne for at få dem løst ud fra det lokale kendskab.

LUU´s rolle er at ***belyse*** sagen, at ***undersøge*** forligsmulighederne og at forsøge at opnå forlig.

En forligsløsning behøver **ikke** at tage stilling til ret og uret, men er en mulighed for at afslutte tvisten med en løsning, som begge parter kan tilslutte sig.

LUU's rolle er alene at forsøge at forlige parterne. LUU må og skal ikke afgøre, hvem der eventuelt har ret, og udvalget må og kan ikke ***afgøre*** tvisten. Hvis hverken LUU eller det faglige udvalg kan forlige parterne, kan parterne vælge at give sagen videre til Tvistighedsnævnet, når det faglige udvalg har afgjort, at mulighederne for forlig er udtømte.

Behandlingen af en tvist skal uanset udfaldet altid følges op med et referat, der sendes til det faglige udvalg/Byggeriets Uddannelser. Referatet skrives i den standard skabelon, der hentes på hjemmesiden bygud.dk. **Find skabelonen her.**

Referatet skal dokumentere en beskrivelse af tvisten, forligsprocessen, samt om der er opnået en enighed eller ej.

Er eleven under 18 år, skal referatet underskrives af forældre eller myndige personer.

Hvis parterne kan indgå forlig på mødet, skriver LUU på stedet referatet til parterne om, at forlig er opnået. I referatet belyses også, hvad forliget konkret går ud på. Parterne underskriver begge referatet med det samme og bekræfter dermed forliget.

Hvis parterne ikke kan blive enige, skriver LUU i stedet i referatet, at parterne ikke kunne blive enige om et forlig.

Det kan samtidigt være formålstjenligt at beskrive, hvad parterne er enige om "ikke at være enige om". Begge parter underskriver referatet med det samme og bekræfter dermed mødets afholdelse og grundlaget for ikke at have opnået forlig.

Hvis parterne ikke kan blive enige på forligsmødet med LUU, vurderer det faglige udvalg på baggrund af

referatet efterfølgende om, det giver mening for udvalget at holde et ekstra forligsmøde, før sagsbehandlingen afsluttes.

Tvistighedsnævnet er et nævn under Undervisningsministeriet, som i modsætning til det faglige udvalg kan afgøre tvisten, herunder beslutte ophævelse af en uddannelsesaftale og erstatning samt afgøre overenskomstmæssige forhold.

Før en part kan tage tvist videre til Tvistighedsnævnet for behandling der, er det en forudsætning, at der er gennemført en behandling med referater af/under det pågældende faglige udvalg.

LUU informeres om udfaldet i sager, hvor det faglige udvalg viderebehandlet tvisten, hvis den har været behandlet lokalt uden resultat.

Hvad bør der være på plads hos LUU lokalt vedr. forligsbehandling af tvister?

LUU indkalder til forligsmøderne lokalt.

LUU repræsenteres med en repræsentant fra A- og B-siden i udvalget. Typisk – men ikke nødvendigvis – er det formand og næstformand for LUU, der tager sig af behandlingen af tvisten og leder forligsmødet.

Skolen har en formel forpligtigelse til at være sekretær for LUU, og kan som sådan inddrages efter behov til at varetage korrespondance omkring tvisten.

Alt korrespondance og bilag i sagen gemmes som dokumentation. Det er personlige oplysninger, så kun de direkte involverede skal have adgang til det. Oplysningerne skal gemmes sikkert, og al korrespondance på mail skal ske med anvendelse af sikker mail eller med post. Undgå brug af personnumre. Her er angivelse af virksomhedens navn og CVR.nr. samt elevens navn tilstrækkeligt til identifikation.

Når tvisten er færdigbehandlet lokalt og sendt til det faglige udvalg/Byggeriets Uddannelse, slettes alt hos LUU.

Alle lokale uddannelsesudvalg bør have en aftalt og praktisk procedure for, hvordan de i almindelighed gennemfører en behandling af en tvist – hvem indkalder parterne, hvem deltager, hvor foregår det, behandling af oplysninger, referatskrivning m.m.

Forligsbehandlingen/mødet fra start til slut

LUU kan modtage anmodning om en behandling af en tvist på to måder.

Enten tilsendt fra det faglige udvalg/ Byggeriets Uddannelser til formand og næstformand, hvis tvisten er modtager der først.

Eller direkte lokalt fra en af parterne i tvisten. Her anbefales det, at tvisten selv om den er modtaget lokalt henvises til og indledes af det faglige udvalg/Byggeriets Uddannelser, så tvisten bliver "kørt efter bogen".

Når enten elev eller praktikvirksomhed ønsker, at der afholdes forligsmøde, skal den klagende part skriftligt redegøre for tvisten og hvornår og hvilke krav, der allerede er rejst overfor den anden part, uden at tvisten derved er løst.

Det skriftlige materiale bruges kun til at forberede forligsmødet, og materialet afgør ikke, hvad der sker på mødet.

Når LUU har modtaget anmodning om at behandle en tvist, skal LUU som det første afklare to forhold, hvis det ikke fremgår af det modtagne:

A Er virksomheden medlem af overenskomstbærende organisation og dermed overenskomstmæssigt dækket? – se liste over overenskomstbærende organisationer bagerst i vejledningen.

B Hvad drejer tvistigheden sig om?
– Uddannelsesmæssige forhold – fx relevans af arbejdsopgaver, kvalitet, varighed, ophævelse, personlige forhold mellem elev, virksomhed, svende, fremmøde m.m.

Eller/og (tvisten kan også være en kombination)

– Overenskomstmæssige forhold

Svarene på spørgsmål A og B bestemmer, hvordan LUU skal behandle sagen, eller/og organisationerne skal ind over.

Hvem gør hvad hvornår?	**Uddannelsesmæssige forhold**	**Overenskomstmæssige forhold**
Virksomheder **uden** medlemskab af overenskomstbærende organisation	Behandles af LUU/Det faglige Udvalg	Behandles af LUU/Det faglige Udvalg
Virksomhed **med** medlemskab af overenskomstbærende organisation	Behandles af LUU/Det faglige Udvalg	Behandles af organisationerne

Hvis LUU er i tvivl om, hvorvidt sagen drejer sig om uddannelsesmæssige eller overenskomstmæssige forhold, kan LUU henvende sig om assistance til Dansk Byggeri v/Jesper Juul Sørensen tlf. 21 66 50 20 eller 3F v/Morten Lehmann tlf. 28 11 56 51

Når ovenstående er afklaret, indkaldes parterne skriftligt til

– et forligsmøde uanset overenskomstforhold eller ej, når tvisten "kun" er om uddannelsesmæssige forhold – indkaldes af LUU inden 20 arbejdsdage. På mødet forsøges det at få parterne til at indgå et forlig.

Uanset udfaldet af mødet er sagen hermed afsluttet lokalt, og LUU skal sende referat af mødet samt relevante bilag, korrespondance mv. til det faglige udvalg inden 5 arbejdsdage.

Der er en standard indkaldelse på hjemmesiden Bygud.dk, der anbefales at anvende og hvor de nødvendige bemærkninger fremgår. Se linket her

I indkaldelsen skal det fremgå, at hvis man ikke møder op eller ikke melder afbud til mødet, bliver det set som manglende vilje til at indgå forlig, hvorfor LUU afslutter deres forligsbestræbelser og sender sagen til videre behandling i det faglige Udvalg i Byggeriets Uddannelser.

(Hvis en af parterne alligevel ikke møder op, sender LUU referatet med belysning af tvisten og det manglende fremmøde samt relevante bilag m.m. til det faglige udvalg/Byggeriets Uddannelser, der så foretager sig det nødvendige)

I indkaldelsen til forligsmødet skal parterne opfordres til at kontakte deres respektive organisationer for at drøfte de særlige forhold i erhvervsuddannelsesloven, der gælder for elevforholdet.

Det er bedst, hvis begge parter selv deltager i forligsmødet. Parterne kan på mødet medbringe bisiddere, men bisidderen kan også deltage alene i mødet.

Hvis parten ikke selv deltager i mødet, skal bisidderen have en fuldmagt, så bisidderen evt. kan indgå forlig på mødet. Den part, der kun møder op via bisidder, skal kunne ringes op under forligsmødet for evt. at svare på spørgsmål.

LUU leder mødet

På mødet får begge parter - begyndende med den klagende part - mulighed for at præsentere deres syn på tvisten herunder sagens forløb, hvad tvisten handler om, og hvilke krav eller forslag man har rejst overfor modparten, uden at tvisten er blevet løst.

Hvis en part har spørgsmål til de formelle procedurer, regler mv., vejleder LUU parterne om dem og praksis på området.

Under mødet bør begge parter have mulighed for at få individuel vejledning og mulighed for at komme med forslag, hvordan et forlig kan se ud.

– et mæglings/organisationsmøde ved tvist "kun" om overenskomstmæssige forhold for virksomheder med medlemskab af overenskomstbærende organisation – indkaldes af organisationerne

Hvis tvistigheden kun handler om overenskomstmæssige forhold, og virksomheden har overenskomstdækning skal sagen forbi en behandling af og mellem organisationerne.

Så når LUU eller det faglige udvalg vurderer, at tvisten vedrører sådanne forhold, overgår tvisten til organisationerne, der afholder et møde. Opnås der enighed, er sagen afsluttet, og LUU skal ikke foretage sig videre.

Opnås der ikke enighed ved mødet sender organisationerne sagen retur til behandling af det faglige udvalg, der efterfølgende vurderer, hvordan et forligsmøde under det faglige udvalg gennemføres med eller uden LUU´s involvering, så det dokumenteres af et referat.

Dette for at parterne kan tage sagen videre til Tvistighedsnævnet.

Bemærk. Hvis virksomheden ikke har medlemskab af overenskomstbærende organisation, behandles sagen altid af LUU fuldt ud som beskrevet ovenfor i afsnittet om tvister om uddannelsesmæssige forhold – uanset om tvisten også vedrører løn og arbejdsvilkår

– et forligsmøde, hvor tvist "både" omfatter uddannelsesmæssige og overenskomstmæssige forhold indkaldes af LUU

Nogle gange drejer en tvist sig om både overenskomstmæssige og uddannelsesmæssige forhold.

Hvordan, den type møder praktisk forløber, aftales ud fra lokale forhold i samarbejde mellem LUU og organisationerne. Ofte vil det forgå i forbindelse med samme mødeindkaldelse.

Den uddannelsesmæssige del skal behandles af LUU som et "normalt" forligsmøde og fremgå med eller uden enighed i det fornødne referat.

Den overenskomstmæssige del skal behandles separat som et organisationsanliggende, enten i forbindelse med mødet med deltagelse af relevante organisationsfolk som bisiddere eller som separat møde for den del.

Resultatet af denne del beskrives for sig i referatet. Det kan være løst eller ej – ligesom den uddannelsesmæssige del i den pågældende tvist kan være løst eller ej.

Igen er referatet vigtigt for, at parterne kan tage sagen videre til Tvistighedsnævnet.

Dog skal LUU være opmærksom på forskellen, hvis den ikke fremgår af det tilsendte. Som nævnt kan LUU bede det faglige udvalg eller organisationerne om assistance til at afklare, hvorvidt sagen drejer sig om uddannelsesmæssige eller overenskomstmæssige forhold.

Liste over overenskomstbærende organisationer:

Dansk Byggeri

Dansk Håndværk

Dansk Industri

Træ- og møbelindustrien/DI

KL – Kommunernes Landsforening

Danske Regioner

Staten

Kooperationen